

## **Radošais uzdevums "Piecelies un nobalso" dokumentālā filmā par Eiropas Savienības nozīmi un tās sniegtajām iespējām Latvijas iedzīvotājiem.**

Dokumentālā mācību filma "Piecelies un nobalso" ir paredzēta jauniešiem, tā pat arī skolotājiem, kas būtu līdzeklis, lai motivētu un iedrošinātu jauniešus būt aktīviem un drosmīgiem izmantot Eiropas sniegtās iespējas.

Filmas izvirzītais mērķis: iedrošināt jauniešiem būt radošiem, atvērtiem, aktīviem un daudzpusīgiem Eiropas pilsoņiem.

Lai šo mērķi īstenotu, izvirzījām sekojošus uzdevumus:

1. EP jaunu vēstnešu aktīva darbība izglītojot jauniešu par demokrātiju un ES;
2. Nodrošināt skolā atvērtās stundas ar dažādiem un daudzpusīgiem cilvēkiem, kuri dalās ar savu pieredzi darba tirgū;
3. EP veidot erudīcijas, spēles un radošās meistarklases, izglītojot skolēnus par Eiropas Savienību.

Secinājām, ka veidojot filmu esam iesaistījuši visu skolas jauniešus un skolotājus mūsu veidotajās aktivitātēs, veicinājuši izpratni par Eiropas pilsoniskumu, demokrātiju un citām aktuālām tēmām, kas skar ne tikai Latviju, bet visu Eiropas sabiedrību. Esam radījuši jaunu kustību savā skolā, kas jauniešiem ir kā papildus mācību līdzeklis, kurš izglīto par ES. Pa maziem solīšiem esam piesaistījuši veiksmīgus uzņēmējus un citus nozares pārstāvjus, kuri nesasniedzamās lietas parāda par reāliem. Esam iedrošinājuši skolas jauniešus diskutēt par politiku, par nākotnes iespējām, par pašu iesaisti politikā un pilsonisko piederību.

Mūsu VSIA RTRIT EP jauno vēstnieku sasniegtais rezultāts šajā mācību gadā ir – pozitīvā domāšana, jauniešu iedrošināšana un motivēšana.

Ļoti ceram, ka filma jūs uzrunās un nodos to vēsti, ko vēlējāmie jums sniegt VSI RTRIT EP jaunie vēstneši.

### **Vēlēšanas kā līdzdalības formas**

Latvija, kā daļa no Eiropas Savienības ir kopš 2004. gada 1.maija, Latvijas iedzīvotāji 2003. gada referendumā par Latvijas iestāšanos ES piedalījās 71,49 % balsstiesīgo un no tiem 66,97 % nobalsoja "par". Centrālās statistikas dati liecina, ka, atbildot uz jautājumu '*Kāpēc Jūs domājat piedalīties tautas nobalsošanā (referendumā) par Latvijas dalību ES, kas notiks 2003.gada 20.septembrī?*', respondentu atbildēja, ka: "*Jāpiedalās, jo tiek izņemta valsts nākotne uz daudziem gadiem*". Pēc šīs atbildes var secināt, ka Latvijas sabiedrība apzinājās balsošanas svarīgumu Latvijas nākotnei. Statistikas dati liecina, (1.att.) ka 2003.gada referenduma dalībnieki ir bijuši no Rīgas, pārsvarā sievietes, strādājoši vecuma cilvēki, kuru vecums ir no 55 + ar vidējo izglītību. 2003.gadā Latvijas sabiedrībai bija liela motivācija būt aktīviem un paust savu balsi, lai varētu dzīvot demokrātiskā valstī.

*1.attēls. 2003.gada ES referenduma demogrāfijas sadalījums*

<b>Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas 100,0</b>		
<b>Reģions:</b>	<b>Rīga</b>	<b>34,2</b>
	Vidzeme	22,9
	Kurzeme	12,7
	Zemgale	14,1
	Latgale	16,1

<b>Dzimums:</b>	<b>Saviete</b>	<b>53,3</b>
	Vīrietis	46,7
<b>Vecums:</b>	18-24 g.v	13,7
	25-34 g.v	18,9
	36-44 g.v	20,0
	45-54 g.v	18,1
	<b>55-74 g.v.</b>	<b>29,3</b>
<b>Statuss:</b>	<b>Strādājošs</b>	<b>63,4</b>
	Nestrādājošs	36,6
<b>Izglītība:</b>	Pamata	13,6
	<b>Vidējā, vidējā speciālā</b>	<b>65,9</b>
	Augstākā	21,5

Šis dienas jautājums, kas ir mainījies, ka balsstiesīgie neiet vēlēt Saeimas vēlēšanās, un pasīvi piedalās Eiropas Parlamenta vēlēšanās?

Var salīdzināt ka pēc divdesmit gadiem ir mainījies vēlētāju statuss, pēc Centrālās vēlēšanas komisijas iegūtajiem datiem (sk. 2.attēlā.) var salīdzināt 2022.gada Saeimas vēlēšanu demogrāfiskos aspektus pēc reģiona, vecuma, dzimuma, izglītības un nodarbinātības. Dati liecina, ka aktīvie vēlētāji bija Rīgas un Pierīgas iedzīvotāji, strādājošie iedzīvotāji, pārsvarā sievietes, vecumā no 35-54 gadiem ar vidējo/ vidējo speciālo izglītību.

2.attēls. 2022.gada respondentu sadalījums pēc demogrāfijas 2022.gada Saeimas vēlēšanās

<b>Respondentu skaits izlasē (%) pēc svēršanas 100,0</b>		
<b>Reģions:</b>	<b>Rīga</b>	<b>33,1</b>
	<b>Pierīga</b>	<b>19,8</b>
	Vidzeme	9,5
	Kurzeme	12,3
	Zemgale	11,7
	Latgale	13,6
<b>Dzimums:</b>	<b>Saviete</b>	<b>51,6</b>
	Vīrietis	48,4
<b>Vecums:</b>	18-24 g.v	8,5
	25-34 g.v	17,1
	<b>35-44 g.v</b>	<b>20,0</b>
	<b>45-54 g.v</b>	<b>19,1</b>
	55-63 g.v.	17,3
	64-74 g.v.	17,4
<b>Statuss:</b>	<b>Strādājošs</b>	<b>67,7</b>
	Nestrādājošs	32,2
<b>Izglītība:</b>	Pamata	8,0
	<b>Vidējā, vidējā speciālā</b>	<b>64,2</b>
	Augstākā	27,9

Problēma mīt tajā, ka Latvijas sabiedrība pasīvi piedalās vēlēšanās, bet jaunieši neiesaistās gandrīz nemaz. Piemēram, 2022. gada vēlēšanās jaunieši piedalījās vien 8 % no visiem vēlētājiem, tas liecina, par jauniešu nevēlēšanos iesaistīties politiskajos jautājumos. Pastāv vairāki iemesli, kādēļ Latvijas jaunieši nepiedalās vēlēšanās, daži no tiem ir:

1. Zems politiskais interese un informētības līmenis. Jaunieši var nebūt pietiekami informēti par politisko situāciju valstī un kandidātiem, kā arī neuztvert politiku kā svarīgu un interesantu jomu, ar ko saistīties.
2. Nepietiekama izpratne par to, kā balsot. Jaunieši var nezināt, kā veikt balsu, kur un kā reģistrēties, kā arī nav pietiekami informēti par to, kāda ir vēlēšanu nozīme un kā balsu var ietekmēt politiskās izvēles.
3. Nepietiekama uzticība politiskajam procesam. Jaunieši var neuztvert politisko procesu kā uzticamu un ticamu, uzskatot, ka politiķi neveic darbu, kas vajadzīgs valsts labklājībai, vai arī redzot korupciju, kas valda politiskajā procesā.
4. Nepietiekama mobilizācija. Politiskie spēki var nepietiekami strādāt, lai mobilizētu jauniešus piedalīties vēlēšanās, un varētu trūkt kampaņu, kas piesaistītu jauniešus, īpaši, ja tie nav politiski aktīvi.

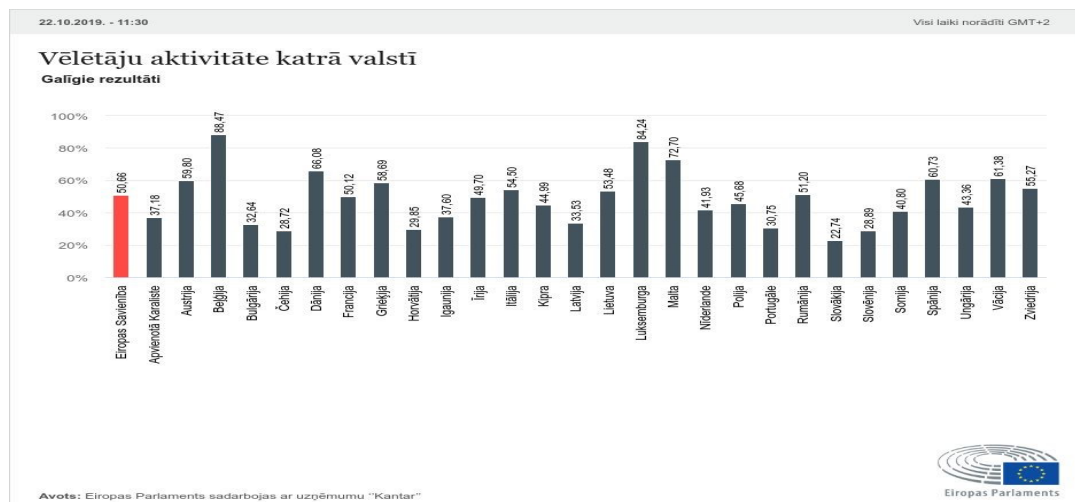
Vēlētāju aktivitāte ietekmē dažādi faktori, piemēram, politiskā apziņa, uzticēšanās politiskajām iestādēm un politiskajām partijām, kā arī uzskats par Eiropas Savienību un tās nozīmi.

Salīdzinot 2019.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanu aktivitāti citu valstu līmenī, redzams, ka visaktīvākās valstis ir bijušas: Beļģija (88,47%) un Luksemburga (84,24%), bet neatpaliek arī Malta (72,70%), Dānija (66,08%), Vācija (61,38%) un Spānija (60,73). Vecās Eiropas valstis, kuras radīja Eiropas Savienību, šīm lielvalstīm, vēlēšanas ir demokrātiska rīcība paust savu viedokli, tā pat pilsoņa pienākums pret ES, diemžēl mūsu Valstī vēlēšanas neasociējas ar Valsts piederību vai demokrātisko vērtību.

Kā redzams (3.att.), salīdzinājumā ar mūsu kaimiņvalstīm visaktīvākā ir bijusi Lietuva 53,48%, tad Polija 45,68% un Igaunija 47,60% ar balsstiesīgajiem vēlētāju rezultātiem, bet Latvijā balsoja vien 33,53% balsstiesīgo.

Mūsu valsts smagā vēsture, neskaidrība par tuvāko nākotni, un šī brīža politiskā situācija, kura robežojas uz naža asmens, kad uzticība politiķiem zūd ar katru ievēlēto gadu, neļauj mums pozitīvi domāt par aktīvu vēlētāju iesaisti 2024.gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Jāsecina, ka šī gada Eiropas Parlamenta jauno vēstnieku skolām, radošais uzdevums "Piecelies un nobalso" ir ļoti aktuāla tēma ne tikai Latvijas robežās, bet visā Eiropas Savienībā.

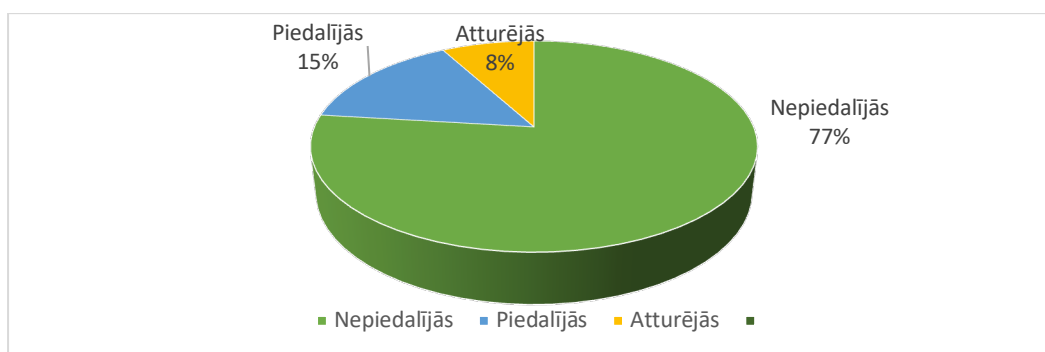
3.attēls. Eiropas Parlamenta vēlēšanu rezultāti 2019.gadā, vēlētāju aktivitāte katrā valstī.



## Izpēte, analīze un intervijas

Veicot aptauju VSIA Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumā jauniešu vidū, oktobra mēnesī, par 2022.gada Saeimas vēlēšanām, iegūtie rezultāti liecina ka 76.9% vēlēšanās nepiedalījās, 15,1 % vēlēja, bet 8 % atturējās no atbildes. Diskutējot ar jauniešiem, var spriest, ka jaunatnei trūkst pilsoniskās piederības un izpratnes par Eiropas Savienības darbību.

4.attēls. VSIA RTRIT aptauja par 2022.gada Saeimas vēlēšanu aktivitāti



Veicot VSIA RTRIT, pirmreizējo aptauju par demokrātiju, dati liecināja ļoti zemas zināšanas par demokrātiskām vērtībām, vārda brīvību, Valsts piederību un Eiropas Savienību.

Eiropas Parlamentam jaunajiem vēstnešiem skolā aktīvi veicot: lekcijas, spēlēs, atvērtās stundas, radošās meistarklases, diskusijas, disputus u.c. aktivitātes varēja redzēt augošu dinamiku jauniešu izpratni par ES vērtībām un demokrātiju.

Otrreizēja aptaujā dati liecināja par labākiem sasniegumiem, un zināšanu līmeni, tas liek secināt, ka tikai aktīvi iesaistot jauniešus kādā procesā var gūt rezultātus.

Līdz ar to kā radošo darbu mēs izvēlējamies jauniešiem parādīt, kādi labumi un vērtības pienākas, ja esam daļa no aktīvajiem vēlētājiem. Jauniešu iesaistīšanās Eiropas darbībā ir ļoti vērtīga un būtiska veidojot demokrātisku savienību, tas ir pierādījies 2017./2018. gadā, kad jauniešu pārstāvji no visas Eiropas Savienības satikās, lai kopīgi izvirzītu 11 mērķus, kas ir svarīgi Eiropas jaunatnei. Šie mērķi ir izveidoti, lai palīdzētu jauniešiem sasniegt savu potenciālu, uzlabot viņu izglītību un nodarbinātību, veicināt viņu sociālo integrāciju un cīnīties pret nabadzību. Izvirzītie mērķi bija:

1. Paaugstināt izglītības līmeni un prasmes, lai veicinātu personisko attīstību un nodarbinātību.
2. Nodrošināt iespējas iegūt darba pieredzi, prasmju attīstību un labāku piekļuvi darba tirgum.
3. Uzlabot jauniešu veselību un labklājību, veicinot fizisku aktivitāti un veselīgu dzīvesveidu.
4. Veicināt sociālo integrāciju un cīnīties pret diskrimināciju un sociālo atstumtību.
5. Nodrošināt vienlīdzīgas iespējas izglītības un nodarbinātības jomā, lai novērstu nevienlīdzību un diskrimināciju.
6. Atbalstīt jauniešu uzņēmējdarbības veicināšanu un veidot uzņēmējdarbības kultūru.
7. Uzlabot jauniešu piekļuvi kultūrai un mākslai, lai veicinātu kreativitāti un izpratni par citām kultūrām.
8. Veicināt jauniešu līdzdalību sabiedriskajā un politiskajā dzīvē, lai stiprinātu demokrātiju un pilsonisko līdzdalību.
9. Nodrošināt atbalstu un iespējas jauniešiem, kuriem ir vajadzība pēc īpašas atbalsta, piemēram, bēgļiem, migrantu bērniem, invalīdiem un citiem.

10. Veicināt starpkultūru dialogu un izpratni par dažādību, lai veicinātu sabiedrības integrāciju un iecietību.

11. Cīnīties pret nabadzību un sociālo atstumtību, nodrošinot sociālo aizsardzību un atbalstu tiem, kas to vajag.

Visi šie izvirzītie mērķi ir ļoti būtiski jauniešu dzīvē, lai to akcentētu un atgādinātu, dokumentālajā filmā tika aktualizētas piecas vērtības: kvalitatīva izglītība un ES saikne ar jauniešiem, jauniešu organizācijas un Eiropas programmas, kvalitatīva nodarbinātība visiem un nobeigumā telpa un līdzdalība visiem.

Lai šos mērķus izceltu filmā, tika aicināti uz intervijām eksperti, kuri ir profesionāļi šajā jomā. Par kvalitatīvu izglītību un ES saikni ar jauniešiem intervējām Artūru Hominu, VSIA RTRIT projektu daļas vadītāju. A. Hominam ir bagāta pieredze ar starptautiskiem projektiem, cieša sadarbība ar Eiropas Savienības izglītības iestādēm un to jauniešiem, kuri piedalās Erasmus mobilitātēs. A. Homins intervijā akcentēja, jauniešu aktīvu dalību dažādos projektos, kuri veicina jauniešus domāt un darīt lietas, kas attīstītu viņu zināšanas un iemaņas. Kvalitatīvu izglītību ir iespējams iegūt ES izglītības iestādēs, piedaloties praktiskajās Erasmus mobilitātēs, jo ir izstrādāti vienādi vērtēšanas kritēriji, kurus akceptē visas skolas. Tas atvieglo izvērtēt un pielāgot praktisko mācību iegūtos rezultātus. Nevar noliegt, ka projektiem ir ļoti liela loma, kura veido saikni mūsu jauniešiem ar Eiropas Savienību. Piedaloties projektos jaunieši apzinās, ka sadarbība būs ar ārvalstniekiem, ka ir iespēja izzināt citas kultūras, tradīcijas, darba iespējas un viesmīlības īpatnības. Valodu zināšanas un to apgūšana piedaloties Erasmus mobilitātēs ir vēl viens pierādījums, ka tas veido saikni starp savienībām.

Filmā ir intervēta arī tehnikuma izglītojamā, kura nostiprina praktiskās iemaņas Erasmus projektā – Tenerifē. Intervijā izglītojamā dalās ar labiem prakses piemēriem un prieku, ka ir iespēja izglītoties ārpus Latvijas.

Pēc šīm intervijām var secināt, ka tehnikumam nodrošinot projektus, jauniešos tiek veicināta vēlme izzināt savas iespējas, pilnveidot savas iemaņas un būt par pilnvērtīgiem Eiropas Savienības pilsoņiem. Tikai mudinot un iedrošinot jauniešus varam nodrošināt viņiem visas iespējas, kuras sniedz Eiropas Savienība.

Jauniešu organizāciju un Eiropas programmu labuma mērķis ir nodrošināt visiem jauniešiem vienlīdzīgu piekļuvi jaunatnes organizācijām un Eiropas jaunatnes programmām, veidojot sabiedrību, kuras pamatā ir Eiropas vērtības un identitāte. Par jauniešu organizācijām un Eiropas programmām, intervējām Politologi, LU Politikas zinātnes nodaļas profesori un Vēstnieku skolas programmas eksperti Žanetu Ozoliņu. Intervijas laikā noskaidrojām, cik svarīgi ir ikkatram jauniešim nepazaudēt iespējas, ko sniedz Eiropas piedāvātās programmas, tā pat kādās iespējas ir tiem, kuri aktīvi iesaistās Eiropas Savienības organizācijās.

Latvijā ir vairākas jauniešu organizācijas, kas nodrošina iespējas jauniešiem aktīvi piedalīties un veidot savu sabiedrību. Šeit ir dažas no tām:

1. Latvijas Jaunatnes padome (LJP): LJP ir valsts institūcija, kas pārstāv un aizstāv jauniešu intereses, veicina viņu līdzdalību politiskajā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī nodrošina atbalstu jauniešu organizācijām.
2. Latvijas Studentu apvienība (LaSA): LaSA ir studentu apvienība, kas apvieno dažādu augstskolu studentus visā Latvijā. Tā darbojas, aizstāvot studentu intereses un veicinot sadarbību starp augstskolām.
3. Scouts un Gaidas: Scouts un Gaidas ir Latvijas skautu un gaidu organizācija, kas piedāvā jauniešiem iespēju piedalīties dažādās piedzīvojumu aktivitātēs, veidot savas prasmes un vērtības, kā arī veicināt pilsonisko atbildību.
4. Latvijas Brīvo skolu apvienība (LBSA): LBSA ir organizācija, kas apvieno brīvās skolas Latvijā. Tā piedāvā alternatīvu izglītības sistēmai, kurā bērni un jaunieši var paši veidot savu mācību saturu un apgūt prasmes, kas viņiem ir interesantas un nozīmīgas.

5. Junior Achievement Latvija: Junior Achievement Latvija ir organizācija, kas veicina jauniešu uzņēmējdarbības prasmju attīstību. Tā piedāvā dažādas programmās un aktivitātēs, kas palīdz jauniešiem iemācīties uzņēmējdarbības principus un veidot savus uzņēmumus.

Ir arī daudzas citas jauniešu organizācijas Latvijā, kas darbojas dažādās jomās, piemēram, vides aizsardzība, cilvēktiesību aizstāvība, kultūra un māksla utt. Šīs organizācijas piedāvā iespējas jauniešiem aktīvi iesaistīties un veidot pozitīvas pārmaiņas sabiedrībā. Var secināt, ka Latvijā ir ļoti daudz aktīvu jauniešu, kuri darbojas augstāk minētajās organizācijās, tas pierāda, ka jaunieši vēlas būt aktīvi ES pilsoņi.

EP Vēstnieku skolu programmas viens no lielākajiem panākumiem ir atklātās stundas. Tās sniedz jaunas zināšanas, ļauj rast negaidītas pieejas ES jautājumu skaidrošanai, dalīties ar atziņām un tikties ar radošiem un iedvesmojošiem viesiem. Par mācību filmā izvirzītajiem mērķiem: kvalitatīvu nodarbinātību visiem, kā arī telpa un līdzdalība visiem - intervējām politologu, politiķi, Latvijas Universitātes pasniedzēju un Eiropas Parlamenta deputātu - Ivaru Ījabu. Intervijas laikā atklājās sāpīgas tēmas par migrāciju un par brīvu darba tirgu Eiropā. CSP dati liecina, ka visvairāk no Latvijas izbrauc cilvēki darba spējīgā vecumā no 20 līdz 39 gadiem. Daļa Latvijas jauniešu vēlas pamest Latviju, un populārākās iespējamās mītnes valstis ir trīs - ASV, Vācija un Spānija - tās ir trīs populārākās valstis, uz kurām vēlētos doties dzīvot Baltijas jaunieši. Ījabs intervijā atdzīst, ka Eiropas Parlaments domā par migrāciju, kā aktuālu tendenci, kurai jārod risinājums, bet vai to varēs atrisināt pietiekami ātri, tas būs atkarīgs no pašas Latvijas izvirzītajām prioritātēm.

Lai pilnveidotu kvalitatīvu nodarbinātību mērķu kopainu, intervējām divdesmit sešu gadus jauno (Bellu), kura pēc vairāku gadu prombūtnes Spānijā bija atgriezusies Latvijā, lai iegūtu bakalaura grādu, bet pašlaik ES darba tirgū dominē pieprasījums pēc darbiniekiem ar augstāko izglītību, pieprasījums pēc kvalificēta darbaspēka, ar prasmēm risināt kompleksu problēmjautājumu loku. Pēc intervijas jaunie atdzīst, ka plāno atkal doties uz ārzemēm, lai nopelnītu naudu mācībām maģistratūrā Latvijā.

No intervijas izriet, ka daudzi Latvijas jaunieši ir spiesti doties uz ārzemēm, lai varētu apmaksāt mācības, vai uzlabotu kopēju labklājības līmeni un ES šādu iespēju sniedz.

Eiropas Savienība dod iespēju brīvai darba kustībai, tas neliedz jauniešiem iegūt darba iemaņas ārvalstīs, un pārnes tās uz Latvijas tirgu. Tā ir noticis ar mūsu nākamo intervējamo, CrossChem Biznesa attīstības speciālistu Ģirtu Andersenu, kurš savas pirmās darba gaitas uzsāka ārzemēs, lai vēlāk atgrieztos Latvijā, kur savas zināšanas un iegūto pieredzi ieguldīja jaunizveidotā uzņēmumā. Ģirts dalās ar veiksmīgu stāstu, kā Eiropas Savienības dotās iespējas sniedza iespējas nopelnīt kapitālu, lai pilnveidotu uzņēmējdarbību. Šodien šis bizness ir ne tikai vairāku miljonu eiro vērts, bet tas ir arī labai draudzīgs, kas samazina transporta nozares radītos siltumnīcefekta gāzu emisijas, uzņēmums īsteno ilgtspējību biznesā un velta īpašu uzmanību tam, lai produkti būtu videi neitrāli un mazinātu nozares kaitīgo ietekmi uz vidi.

Var secināt, ka Ģirtam ir progresīva eiropieša domāšana, tālredzīga un vērsta uz globālām Eiropas tendencēm, un ir svarīgi apzināties, ka katra uzņēmējdarbība nes aiz sevis ietekmi, gan uz sabiedrību, gan uz apkārtējo vidi. Ģirts ir pierādījis, ka pozitīva attieksme, neatlaidīgs darbs un tiekšanās uz izvirzīto mērķis ir panākumu atslēga.

Noslēdzošais viesis uz interviju tika aicināts sportists un šovmenis Kristaps Zutis pazīstams kā skandaloza personība, kura pauž savu viedokli atklāti un skarbi, nebaudoties par vārda brīvības atbildību. Filmas ietvaros tika intervēts Kristaps, lai saprastu, cik viņam ir svarīgas Eiropas Savienības dotās iespējas un cik daudz tās viņš ir izmantojis, lai kļūtu slavens un piepildītu savus sapņus.

Intervijā atklājās, ka K. Zuša pirmais Eiropas projekts bija saistīts ar uzņēmuma produkta izveidošanu, kur piesakoties ALTUM tika realizēts uzņēmuma produkts, rezultātā šis produkts ir sastopams putnkopības uzņēmumos Eiropas Savienības valstīs. K. Zutis nenoliedz,

ka Eiropas finansējums palīdz daudzām sporta veida organizācijām, kuras darbojas ar bērniem, kuriem ir īpašas vajadzības, gan garīgas, gan mentālās, gan fiziskās. Sportists pauž cerību, ka nākotnē visiem būs vienlīdzīgas iespējas, gan talantīgiem bērniem, gan bērniem ar īpašām vajadzībām.

Filmas noslēgumā esam secinājuši, ka izvirzot piecus labumus, ko vēlējamies akcentēt, netieši esam caurvijušies gandrīz visiem Eiropas jauniešu izvirzītajiem mērķiem. RTRIT EPVS komandas mērķis bija parādīt, ka Eiropas jauniešu izvirzītie mērķi, nav tikai “uzrakstīti”, bet tie reāli sastopami un sasniedzami, un kā piemēri ir redzami mūsu radošajā uzdevumā "Piecelies un nobalso" filmā par Eiropas Savienības nozīmi un tās sniegtajām iespējām Latvijas iedzīvotājiem. Mēs gribējām parādīt, ka katram Latvijas jauniešim ir Eiropas identitāte, iespējams, ka viņi to vēl pat neapzinās vai nenovērtē, bet viņi jau ir dzimuši Eiropas Savienībā un tā ir prioritāte. Jauniešiem ES ir daudzas iespējas un pieejami resursi, kas paredzēti viņu izglītībai, nodarbinātībai, mobilitātei un līdzdalībai sabiedriskajā dzīvē. Tas lika mums aizdomāties, ka šie piemēri, kas caurvijas kā pierādījums pašu jauniešu izvirzītajiem mērķiem ir labs piemērs nebaidīties no savām pilsoniskām tiesībām – iesaistīties un balsot.